

UDK: 336.2

Oporezivanje stipendija za školovanje i studiranje

Igor Milinović, mag. oec.

U ovom članku pojašnjava se oporezivanje stipendija koje se isplaćuju učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama te za redovno studiranje na fakultetima. Također, u članku je pojašnjeno kada se neoporezivo može isplatiti djetetu potpora za osnovnoškolsko obrazovanje.

Članak sadrži praktične primjere isplate stipendija te primjere izgleda potrebne dokumentacije.

1. Porezni aspekt isplate stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje i studiranje

Stipendija učeniku ili studentu za **redovno** školovanje na srednjim, višim i visokim školama te studiranje na fakultetima (u tuzemstvu i inozemstvu) može se **neoporezivo** isplatiti **do 1.750,00 kuna mjesečno**. Navedeno proizlazi iz čl. 6. st. 1. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 1/21).

Kod isplate neoporezive stipendije u nalog za plaćanje upisuje se u poziv na broj **primatelja**:

HR69	40002 – OIB isplatitelja - 290
------	--------------------------------

Iznimno, ako se u tijeku jednog mjeseca isplaćuju stipendije za više mjeseci, neoporezivi iznosi priznaju se u ukupnom iznosu kumulativno za broj mjeseci za koje je stipendija **trebala biti isplaćena**.¹ To je propisano čl. 6. st. 5. Pravilnika porezu na dohodak.

Primjerice, ako se u mjesecu travnju isplaćuju, uz stipendiju za travanj, i stipendije za veljaču i ožujak koje nisu bile isplaćene zbog nelikvidnosti isplatitelja, neoporezivo je moguće isplatiti 5.250,00 kuna (1.750,00 x 3 mjeseca).

Učenik ili student može primiti stipendiju kod samo jednog isplatitelja ili kod više njih, ali **ukupno** najviše 1.750,00 kuna mjesečno je neoporezivo.

Ako učenik ili student ostvaruje stipendiju samo kod jednog isplatitelja, obavezan je tom isplatitelju dati pisanu izjavu da ne prima stipendije i kod drugih isplatitelja.²

Primjer izjave – student prima stipendiju kod jednog isplatitelja:

Pero Perić
Zagreb, Duga ulica 20
OIB: 80914107218

Trgovac d.o.o
Zagreb, Ilica 580
OIB: 60915507212

IZJAVA

Sukladno čl. 5. st. 5. Pravilnika o porezu na dohodak, izjavljujem da stipendiju za studiranje na 3. godini Ekonomskog fakulteta u Zagrebu (akademska godina 2021/2022), ne primam kod drugih isplatitelja.

U Zagrebu, 5. ožujka 2022.

Student
Pero Perić

Ako stipendiju učeniku ili studentu u poreznom razdoblju isplaćuju dva ili više isplatitelja, učenik ili student obavezan je isplatitelju prije isplate stipendije dostaviti vjerodostojne isprave (preslike) ili pisanu izjavu o isplaćenim primicima po toj osnovi kod drugih isplatitelja.³

1 Dakle, ako stipendija nije bila isplaćena, primjerice zbog nelikvidnosti isplatitelja, moguće je isplatiti tu stipendiju naknadno, u nekom idućem mjesecu, neoporezivo do 1.750,00 kuna i to bez obzira da li se u tom mjesecu isplaćuje još koja stipendija. Međutim, nije moguće stipendiju unaprijed isplatiti neoporezivo. Tako primjerice, nije moguće u rujnu, uz isplatu stipendije za mjesec rujna, isplatiti unaprijed neoporezivo i stipendiju za mjesec listopad.

2 Članak 5. st. 5. Pravilnik o porezu na dohodak.

3 Članak 5. st. 5. Pravilnik o porezu na dohodak.

Primjer izjave o isplati stipendije kod drugog isplatitelja:

Ivo Ivić
Zagreb, Sunčana ulica 5
OIB: 22914107233

Savjetnik d.o.o.
Zagreb, Ilica 579
OIB: 45914107245

IZJAVA

Sukladno čl. 5. st. 5. Pravilnika o porezu na dohodak, izjavljujem da stipendiju za studiranje na 2. godini Ekonomskog fakulteta u Zagrebu (akademska godina 2021/2022) primam još i kod drugog isplatitelja u iznosu 1.000,00 kuna mjesečno.

Drugi isplatitelj je tvrtka Veletrgovac d.o.o., Zagreb, Duga ulica 115, OIB: 65914165212 Drugi isplatitelj isplaćuje navedenu stipendiju u cijelosti neoporezivo.

U Zagrebu, 1. ožujka 2022.

Student
Ivo Ivić

Pri isplati stipendije **NE postoji obveza obračuna obveznih doprinosa**⁴.

Neoporezivi iznos stipendije obvezno se primatelju doznačuje na njegov **tekući ili žiro račun** otvoren kod banke⁵ (nije moguće isplatiti u gotovini).

2. Potrebna dokumentacija kod isplate stipendije

Isplatitelj stipendije obavezan je⁶:

- prije početka isplate stipendije zaključiti s primateljem stipendije **ugovor** u pisanom obliku **ili izdati rješenje** kojom primatelju utvrđuje pravo na stipendiju,
- za svaku školsku odnosno akademsku godinu osigurati **potvrdu** škole odnosno visokog učilišta da primatelj stipendije ima status učenika odnosno redovnog studenta.

Primjer – Rješenje o dodjeli stipendije

Poduzetnik d.o.o.
Zagreb, Praška 30
OIB: 67814107678

Sukladno čl. 9. st. 1. t. 14. Zakona o porezu na dohodak i čl. 223. st. 2. Pravilnika o doprinosima, stipenditor Poduzetnik d.o.o. za stupan po predsjedniku uprave Juri Juriću, donosi sljedeće

**RJEŠENJE
O DODJELI STIPENDIJE****I.**

Dodjeljuje se stipendija kao potpora za redovno studiranje stipendisti Mirku Mirkoviću iz Zagreba, Gajeva 60, OIB: 22214104444, koji je redovni student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

II.

Stipendist iz prethodne točke obavezan je svake godine predložiti pisanu potvrdu Ekonomskog fakulteta u Zagrebu o redovnom upisu u sljedeću studentsku godinu.

III.

Stipendija će se isplaćivati na žiro račun stipendiste broj _____ kod Zagrebačke banke, u iznosu 1.750,00 kuna mjesečno.

IV.

Stipendija će se isplaćivati stipendisti neprekidno, za cijelo vrijeme dok traje studiranje.

V.

Stipenditor ne ugovara sa stipendistom obvezu zasnivanja radnog odnosa nakon završetka studiranja.

VI.

Ova odluka sastavljena je u 3 (slovima: tri) istovjetna primjeraka od kojih se stipendisti uručuje 1 (slovima: jedan) primjerak, a stipenditor zadržava 2 (slovima: dva) primjerka.

U Zagrebu, 1. travnja 2022.

M.P.

Predsjednik uprave:

(vlastoručni potpis)

Telefon za konzultacije

01/48 36 046 | 01/49 21 739

Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE

⁴ Sukladno čl. 209. st. 1. toč. 3. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br. od 84/08 do 106/18).

⁵ Sukladno čl. 92. st. 2. Pravilnika o porezu na dohodak.

⁶ Sukladno čl. 223. st. 2. Pravilnika o doprinosima (Nar. nov., br. od 2/09 do 1/19).

Primjer – Ugovor o stipendiranju studenta

„Računovodstveni servis“ d.o.o. iz Zagreba, Ilica bb, OIB: 77714107254, zastupano po predsjedniku uprave Peri Periću (u daljnjem tekstu: **stipenditor**)

i
Ivi Ivić iz Zagreba, Duga ulica 5, OIB: 1707985330054 (u daljnjem tekstu: **stipendist**)
sklopili su u Zagrebu, dana 1. ožujka 2022., sljedeći

UGOVOR O STIPENDIRANJU

Članak 1.

Predmet ovog ugovora je stipendiranje **stipendiste** od strane **stipenditora**.

Članak 2.

Stipendist je redovan student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, smjer: Računovodstvo.

Članak 3.

Stipenditor se obvezuje isplaćivati svakog mjeseca novčani iznos stipendije **stipendisti**, pod uvjetima utvrđenim ovim ugovorom.

Članak 4.

Stipendist je obvezan redovno studirati i završiti studij po programu Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

Stipendist je obvezan svake godine predočiti pisanu potvrdu Ekonomskog fakulteta u Zagrebu o redovnom upisu u sljedeću studentsku godinu.

Ako **stipendist** po završetku studentske godine ne upiše iduću godinu studija u propisanom roku kao redovni student **stipenditor** ima pravo raskinuti ovaj ugovor.

Članak 5.

Stipendist je dužan po završetku studija zaposliti se kod **stipenditora**.

Članak 6.

Stipenditor će **stipendisti** isplaćivati svaki mjesec stipendiju u iznos od 1.750,00 kuna (slovima: tisućsedamstopepetdesetkuna) i to do 15. (slovima: petnaestog) u mjesecu za prethodni mjesec, na njegov žiro račun broj _____ kod Zagrebačke banke.

Članak 7.

Ugovorne strane kao znak prihvatanja vlastoručno potpisuju ovaj ugovor.

Članak 8.

Eventualne sporove iz ovog Ugovora ugovorne će strane pokušati riješiti sporazumno, a ako to ne bude moguće, sporove će rješavati mjesno nadležni sud.

Članak 9.

Ovaj Ugovor sastavljen je u 4 (slovima: četiri) istovjetna primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (slovima: dva) istovjetna primjerka.

Stipendist

za Stipenditora

(vlastoručni potpis)_____
(vlastoručni potpis)

M.P.

3. Isplata stipendije iznad neoporezivog iznosa

Ako se isplaćuje **stipendija veća od 1.750,00 kuna mjesečno**⁷, razlika je oporeziva **porezom na dohotkom po stopi 20%**⁸ i pripadajućim eventualnim prirezom. Na razliku koja je oporeziva NE obračunavaju se obvezni doprinosi⁹.

Isplata oporezivog dijela stipendije mora se doznačiti **na žiro račun** primatelja (ne može se isplatiti na tekući račun niti u gotovini).

Primjer – Isplata oporezive stipendije

Prema ugovoru o stipendiranju studentu Ivi Iviću iz Zagreba isplaćuje se mjesečna stipendija u ukupnom iznosu 2.750,00 kuna.

Obračun stipendije:	
3) Ukupna stipendija	2.750,00 kn
4) Neoporezivi iznos	1.750,00 kn
5) Porezna osnovica (1.-2.)	1.000,00 kn
6) Porez na dohodak 20%	200,00 kn
7) Prirez 18%	36,00 kn
8) Ukupno porez i prirez	236,00 kn
9) Za isplatu (1.-6.)	2.514,00 kn

Porez na dohodak i prirez uplaćuje se u korist računa grada/općine prema prebivalištu primatelja stipendije (npr. za Zagreb HR1110010051713312009), a u poziv na broj upisuje se:

HR68 1945 – OIB isplatitelja – oznaka obrasca JOPPD

Kod isplate oporezive stipendije u nalogu za plaćanje se navodi u pozivu na broj **platitelja**:

HR67 OIB isplatitelja – oznaka obrasca JOPPD – 15

a u pozivu na broj **primatelja**:

HR69 40002 – OIB isplatitelja – 290

Isplatitelj stipendije ima obvezu oporezivu i neoporezivu stipendiju iskazati u obrascu JOPPD.

Kada se isplaćuje oporeziva stipendija, obrazac JOPPD se predaje na dan isplate ili najkasnije slijedeći dan.

Ukoliko se isplaćuje neoporeziva stipendija, isplatitelj može predati:

- zbirni obrazac JOPPD do 15. u mjesecu za isplate izvršene u prethodnom ili
- obrazac JOPPD na dan isplate.

Primjer:

Isplatitelj ABC d.o.o. je 12. ožujka 2022. isplatio stipendije studentima Peri Periću 1.750,00 kn (na tekući račun) i Ivi Iviću iz Zagreba (na žiro-račun) 2.750,00 kn bruto, za što je predao obrazac JOPPD (prikazana B strana) popunjen na slijedeći način:

7 Iznimno, ako se u tijeku jednog mjeseca isplaćuju stipendije za više mjeseci, neoporezivi iznosi priznaju se u ukupnom iznosu kumulativno za broj mjeseci za koje je stipendija trebala biti isplaćena (vidi primjer u okviru točke 1.1. u ovom članku).

8 Razlika se smatra, sukladno čl. 39. st. 3. t. 8. Zakona o porezu na dohodak, drugim dohotkom.

9 Članak 223. st. 1. Pravilnik o doprinosima.

Primjer - Preračun neto stipendije u bruto

Studentu Ivi Iviću iz Zagreba (prirez 18%) želimo isplatiti neto stipendiju u iznosu

2.514,00 kuna mjesečno. Kolika je bruto stipendija?

Oporeziva stipendija neto = 2.514,00 – 1.750,00 = 764,00

Oporeziva stipendija bruto = oporeziva stipendija neto x koeficijent
= 764,00 x 1,308900524 = 1.000,00

Ukupno stipendija =

neoporezivi iznos stipendije + oporeziva stipendija bruto
= 1.750,00 + 1.000,00 = 2.750,00 kn

4. Stipendiranje studenata koji su polaznici izvanrednog studija

Ako se stipendira studenta koji studira kao izvanredni student, isplata stipendije u cijelosti se smatra **drugim dohotkom** i to bez obzira na iznos. Prilikom isplate obračunava se porez na dohodak 20% (uvećano za eventualni prirez), doprinosi za mirovinsko osiguranje 10% (7,5% I. stup + 2,5% II. stup) i doprinosi za zdravstveno osiguranje 7,5%.

5. Stipendije studentima za izvrsna postignuća

Sukladno čl. 9. st. 1. toč. 14. Zakona o porezu na dohodak, oporezivim se primicima ne smatraju stipendije studenata na sveučilištima u tuzemstvu i inozemstvu **do visine 4.000,00 kuna mjesečno**, koje se dodjeljuju **studentima za izvrsna postignuća u znanju i u ocjenama na sveučilištima**, a koji su za dodjelu stipendija izabrani NA JAVNIM NATJEČAJIMA kojima mogu **pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima**. Poreznom obvezniku – studentu, može se priznati neoporezivi dio stipendije do visine 4.000,00 kuna mjesečno po osnovi samo jedne dodijeljene stipendije. Porezno priznati neoporezivi dio stipendije u visini do 4.000,00 kuna mjesečno i porezno priznati neoporezivi dio stipendije u visini do 1.750,00 kuna mjesečno (to su stipendije pojašnjene po točkom 1.1. u ovom članku), međusobno se isključuju.

6. Stipendije koje se dodjeljuju iz proračuna RH te proračuna EU uređene posebnim međunarodnim sporazumima

Porez na dohodak ne plaća se na stipendije studenata za redovito školovanje na preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijima i poslijediplomanata te poslijedoktoranata za koje su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske i stipendije koje se isplaćuju, odnosno dodjeljuju iz proračuna Europske unije, uređene posebnim međunarodnim sporazumima, i to studentima za redovito školovanje na visokim učilištima.¹⁰

Isplata stipendije po toj osnovi ne isključuje pravo na neoporezivi iznos stipendije iz članka 9. st. 1. t. 14. Zakona o porezu na dohodak (to su stipendije pojašnjene po točkom 1.1. u ovom članku), a uz propisane uvjete.

7. Stipendije koje dodjeljuju zaklade, fundacije, obrazovne ustanove

Porez na dohodak ne plaća se, sukladno čl. 9. st. 1. t. 19. Zakona o porezu na dohodak, na stipendije studentima izabranima NA JAVNIM NATJEČAJIMA kojima mogu pristupiti **svi studenti pod jednakim uvjetima**, za redovno školovanje na visokim učilištima (u tuzemstvu i inozemstvu) koje isplaćuju, odnosno dodjeljuju zaklade, fundacije, ustanove i druge institucije registrirane u Republici Hrvatskoj za odgojno-obrazovne ili znanstveno-istraživačke svrhe, koje djeluju u skladu s posebnim propisima, osnovane s namjenom stipendiranja.

Ove stipendije služe **za pokrivanje stvarnih troškova školovanja** kao što su: školarina, prijevoza, smještaja, obveznog zdravstvenog osiguranja za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu prema posebnim propisima, prehrane, knjiga i ostalo.

Pravo na neoporezivu isplatu stipendije isplatitelji dokazuju vjerodostojnim ispravama (potvrdama o uplati školarine i smještaja, računima za prijevozne troškove, potvrdama o upisu na visoko učilište, potvrdama o statusu redovnog studenta i drugim ispravama). Iznos stipendije koji nije iskorišten za pokrivanje stvarnih troškova školovanja smatra se oporezivim primitkom od kojeg se utvrđuje drugi dohodak.

Isplatitelji ove vrste stipendija obvezni su voditi evidenciju o dodijeljenim stipendijama za pojedinu akademsku godinu na **Obrazcu ST – „Evidencija o isplaćenim stipendijama za akademsku godinu _____”, koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dohodak.**

Obrazac ST dostavlja se Poreznoj upravi na njezin zahtjev.

Obrazac ST sadrži podatke o:

- 1) isplatitelju stipendije:
 - naziv
 - osobni identifikacijski broj i
 - adresa sjedišta isplatitelja stipendije
- 2) primatelju stipendije
 - ime i prezime
 - osobni identifikacijski broj
 - adresa prebivališta/uobičajenog boravišta primatelja stipendije
- 3) nazivu i adresi visokog učilišta kojeg primatelj stipendije pohađa
- 4) iznosu stipendije
- 5) troškovima koji su pokriveni stipendijom, a osobito:
 - vrsta troškova koji se pokrivaju stipendijom
 - iznos posebno za svaku vrstu troška
 - neiskorišteni iznos stipendije.¹¹

Osim podataka iz Obrasca ST isplatitelji stipendija su obvezni osigurati i podatke o adresi primatelja stipendije tijekom školovanja, godini upisa, razdoblju za koje se stipendija dodjeljuje te broju i nadnevku odluke temeljem koje se dodjeljuje stipendija, nadnevku isplate stipendije i druge podatke.¹²

Dakle, Obrazac ST podnose samo zaklade, fundacije, ustanove i druge institucije registrirane u Republici Hrvatskoj za odgojno-obrazovne ili znanstveno-istraživačke svrhe koje dodjeljuju stipendije iz čl. 9. st. 1. t. 19. Zakona o porezu na dohodak, tj. tu evidenciju (Obrazac ST) NISU obvezni voditi ostali isplatitelji stipendija (koje smo obradili pod točkama 1.1., 1.2. i 1.3. u okviru ovog članka - primjerice trgovačka društva, obrtnici i dr.).

¹¹ Članak 9. st. 1. Pravilnika o porezu na dohodak.

¹² Članak 9. st. 2. Pravilnika o porezu na dohodak.

¹⁰ Članak 9. st. 1. t. 15. Zakona o porezu na dohodak.

8. Potpore djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja

Sukladno čl. 9. st. 1. toč. 13. Zakona o porezu na dohodak, neoporezivo se može isplatiti, do 1.750,00 kuna mjesečno, potpora djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja. Međutim, navedena neoporeziva potpora se NE MOŽE isplatiti svakom djetetu, već **samo djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti.**

Prema čl. 5. st. 4. Pravilnika o porezu na dohodak, navedena potpora može se isplatiti i dijete predškolske dobi.

U nastavku dajemo primjer odluke o isplati potpore djetetu za osnovnoškolsko obrazovanje.

Primjer – Odluka o isplati potpore djetetu umrlog radnika za osnovnoškolsko obrazovanje

Poduzetnik d.o.o.
Zagreb, Praška 30
OIB: 67814107678

Sukladno čl. 9. st. 1. t. 13. Zakona o porezu na dohodak donosim sljedeću

ODLUKU O DODJELI POTPORE

I.

Dodjeljuje se potpora djetetu Franu Franiću, Zagreb, Duga ulica 5. (u nastavku teksta: dijete) za osnovnoškolsko obrazovanje. Dijete je sin umrlog radnika Mate Franića. Dijete se školuje u osnovnoj školi „Mato Lovrak“ u Zagrebu (7. razred).

II.

Potpore će se isplaćivati na žiro račun djeteta broj _____ kod Zagrebačke banke, u iznosu 1.750,00 kuna mjesečno.

III.

Potpore će se isplaćivati mjesečno, za školsku godinu 2021/2022.

IV.

Ova odluka sastavljena je u 3 (slovima: tri) istovjetna primjeka od kojih se roditelju djeteta uručuje 1 (slovima: jedan) primjerak, a davatelj potpore zadržava 2 (slovima: dva) primjeka.

U Zagrebu, 1. rujna 2021.

M.P.

Predsjednik uprave:

(vlastoručni potpis)

Isplatitelj Poduzetnik d.o.o. je 12. ožujka 2022. isplatio potporu za osnovnoškolsko obrazovanje djetetu Franu Franiću iz Zagreba (sinu umrlog radnika) u iznosu 1.750,00 kn (na žiro račun), za što je predao obrazac JOPPD (prikazana B strana) popunjen na sljedeći način:

- stranica B-		IV. Redni broj stranice 1/1			
17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)				0,00	
16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu				1.750,00
15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka		28		1.750,00
14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak		0,00	0,00	0,00
13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica		0,00	0,00	0,00
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak		0,00	0,00	0,00
12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak		0,00	0,00	0,00
12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu		0,00	0,00	0,00
12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem		0,00	0,00	0,00
12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu		0,00	0,00	0,00
12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP		0,00	0,00	0,00
11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa		0,00	0,00	0,00
10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10.- odrađeni sati rada)	10.2. Razdoblje obračuna do		0		31.03.2022.
10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od		0		01.03.2022.
8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena		0	0	0
7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom		0	0	0
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	0000		0000	
4. OIB stjecatelja/osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	8807985330054			Fran Franić
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada	01333		00000	
1. Redni broj					1.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Potpore djetetu za osnovnoškolsko obrazovanje			
	Obveze za potpore	1.750,00		23033
	Potpore za slučaj smrti radnika (potpora obitelji) i potpora djetetu umrlog radnika	1.750,00	4431	
2.	Isplaćena potpora djetetu			
	Žiro-račun	1.750,00		1000
	Obveze za potpore	1.750,00	23033	

9. Utjecaj stipendije djeteta na osobni odbitak roditelja

Roditelj može za svoje dijete koristiti uvećani osobni odbitak ako dijete ostvari oporezive primitke, primitke na koje se ne plaća porez i druge primitke koji se u smislu Zakona o porezu na dohodak ne smatraju dohotkom, koji ne prelaze ukupno 15.000,00 kuna¹³ godišnje.

Međutim, u primitke koji se uračunavaju u prag od 15.000,00 kuna godišnje **NE ulaze sve stipendije**. Navedeno proizlazi iz čl. 17. st. 2. toč. 10. Zakona o porezu na dohodak¹⁴.

Primjerice, student je tijekom godine svih 12 mjeseci primao stipendiju 1.750,00 kuna mjesečno tj. primio je ukupno u godini 21.000,00 kuna. Navedeni student i dalje će se smatrati djetetom za kojeg roditelj može koristiti uvećani osobni odbitak iako je ostvario primitak po osnovu stipendije veći od 15.000,00 godišnje.

U prag od 15.000,00 kuna godišnje ne uračunavaju se niti oporezive stipendije (iznos stipendije veći od 1.750,00 kn mjesečno).¹⁵

¹³ Čl. 17. st. 1. Zakona o porezu na dohodak.

¹⁴ Iznimno, sukladno čl. 17. st. 2. Zakona o porezu na dohodak, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove ne uzimaju se u obzir:

1. primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora
2. doplatak za djecu
3. novčane potpore utvrđene u iznosu koji je zakonom kojim se uređuju roditeljske i roditeljske potpore propisan kao iznos ispod kojeg se ne može isplatiti novčana potpora
4. potpore za novorođenče, odnosno primitak za opremu novorođenog djeteta
5. obiteljske mirovine djece nakon smrti roditelja
6. primici koji po svojoj prirodi predstavljaju samo uzdržavanje od roditelja ili članova uže obitelji
7. darovanja od pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe do visine stvarno nastalih izdataka za tu namjenu, prema članku 8. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona i/ili
8. naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom i naknada troškova službenog putovanja do propisanih iznosa na koje se sukladno odredbama ovoga Zakona ne plaća porez na dohodak
9. odštete od osiguranja isplaćene zbog teške ozljede i priznate invalidnosti
10. stipendije, nagrade za izvrsnost učenika i studenata isplaćene iz proračuna i bespovratna sredstva koja se isplaćuju iz proračuna, fondova i programa Europske unije i drugih međunarodnih fondova i programa uređenih posebnim propisima i međunarodnim sporazumima, u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja
11. potpore djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koje poslodavac isplaćuje djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. ovoga Zakona
12. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja i/ili
13. nacionalna naknada za starije osobe."
- 15 Oporezive stipendije ne uračunavaju se u prag za uzdržavane osobe jer prema čl. 17. st. 2. toč. 10. Zakona o porezu na dohodak, navedeno je da se ne uračunavaju „stipendije“, dakle sve stipendije a ne samo stipendije do propisanog neoporezivog iznosa.

Također, u navedeni prag ne uračunavaju se niti potpore djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koje poslodavac isplaćuje djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti.¹⁶

10. Može li se platiti školarina umjesto isplate stipendije

Prema čl. 9. st. 1. toč. Zakona o porezu na dohodak, propisana je mogućnost neoporezive isplate do propisanog iznosa za stipendije učenicima i studentima za redovito školovanje na srednjim školama, preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijima, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijima. Dakle, neoporezivo plaćanje troškove školarine za redovne učenike i studente nije propisano. Ako bi se platila školarina učeniku ili studentu (koji nije u radnom odnosu kod isplatitelja) takva bi se isplata smatrala drugim dohotkom, kod koje treba obračunati porez na dohodak 20% (uvećano za eventualni prirez), doprinosi za mirovinsko osiguranje 10% (7,5% I. stup + 2,5% II. stup) i doprinosi za zdravstveno osiguranje 7,5%.

Također, nije moguće izvršiti prijebaj plaćanjem školarine umjesto isplate stipendije. O tome se izjasnila i Porezna uprava u svom mišljenju od 6.10.2003. (Klasa:410-01/03-01/765, Ur. broj 513-07/03-2) u kojem je navedeno:

„Međutim, s obzirom na to da Zakonom o platnom prometu sudionicima više nije propisana obveza da obračunska plaćanja evidentiraju preko računa kod ovlaštene organizacije za platni promet, a s obzirom na razloge propisivanja obveze isplate stipendije bezgotovinskom putem, to za svrhe oporezivanja prijebaj potraživanja za školarinu i obveze za stipendiju nije moguće.“

Literatura:

- 1) Sandra Mihelčić, Josip Šaban: Stipendije za školovanje i nagrade za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, Računovodstvo i porezi u praksi, br. 5/2007
- 2) www.propisi.hr

¹⁶ Navedeno proizlazi iz čl. 17. st. 2. toč. 11. Zakona o porezu na dohodak.